

LO GERONÉS

PERIÒDICH DE AVISOS Y NOTICIES
PORTA-VEU DEL «CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Gerona. 1 pesseta trimestre
Fora. 1'25 id. id.
Estranger. 1'50 id. id.
Un número 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

Rambla Llibertat, 31

ANUNCIS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, folletos, etc., que s' remet n a la Redacció, se n donarà compte en lo Setmanar,

Any VI.

Divendres 25 de Septiembre de 1899

Núm. 268.

Lo Dret Civil Geroní. - Cartas Obertas

Srs. D. Joan de D. Trias y Giró y D. Marián Bassols.

IX. (*)

Es acreedor de consensu elogi lo principi sobre lucres nupcials y reservas de la Rúb. 41, Cap. únich (1), qu' es una aplicació de las doctrinas romanas (2) y resulta d' interés práctic en las escrituras quan s' oblidan los preceptes restrictius de la testamentificació en los heretaments. Los códichs piemontés y napolitá tenían doctrina semblant respecte als segons matrimonios y las corrents modernas del Dret y dels tractadistas de l' escola italiana Buniva, Carrara y altres son en lo mateix sentit.

De ben pujat valor intrínsech es lo principi sobre la anielabilitat del fundo dotal no conegut a Espanya fins a la moderna ley hipotecaria, y encara copiat d' altres països, contingut en la rúbrica 57, cap. únich, *Fundus dotalis potest alienari dummodo uxor stiat, quia tenetur servare juramentum* (3). Igual ó semblant principi queda proclamat en lo article 1.404 (4) del Códich Civil Italiá y en tots los més principals d' Europa, com los de Portugal, Saxonia y Austria. Si bé en el d' Italia lo dret d' enagenació ha de estar autorisat en la escritura de contracte matrimonial.

En el dret sucesori nostre judici ha de ser ben favorable al testament ministerial ó del párroco per umplir perfectament los requisits de la lliure testamentificació tan activa com passiva, de que s' ocupa la rúb. 23 y en lo precepte de son capítol 5.º (5) en el que s' entén com ha dit lo repetit autor ja citat, molt millor qu' en la famosa Ley 13, títol 20, llib. 10 de la Novíssima Recopilació los sentiments de l' anima cristiana y lo que s' deu a la mateixa patria y se distingeix entre la personalitat pública y la privada del párroco que confessa a son feligrés y que reb son testament.

El testament sacramental continuat en la Rúb. 26, capítol únich (6) té un valor més relatiu, però en aquells temps de moralitat y sentiments acendradament cristians, en que l' jurament tenia una forsa sincera y absoluta, era una institució essencialment práctica y en extrém beneficiosa. Allavors que no s' coneixian las facilitats de comunicacions, ni existían los avensos moderns en tots los ordes, resultava, y de gran utilitat era pels habitants de Gerona que volguesen testar lluny de son país y tal vegada en lo mateix mar, cas que s' havia previst ja en lo *Recoogoverunt* pels barcelonins. Respecte a abdos testaments indigenas y característichs del nostre territori, son permessos pel dret modern com a casos excepcionals. Pel Códich italiá, ha son, per rahó d' epidemia en quant al ministerial poguentse lo rebre un ministre de qualsevol culte (art. 789) y el otorgat en el mar, pero sense l' requisit del jurament y devant de testimonis admés en un altre article (lo 791).

Lo principi sobre la capacitat per sucehir los fills ille-

(*) En lo número passat se posá per equivocació la cloenda d' aquesta carta aquí acaba en lo present número. (N. de la R.)

(1) Traduhida, diu: Rúb. 41. Del lucre de las nupcias. «L' alce conyuge que convaleix a segonas nupcias té la propietat dels lucres que hagués adquirid del primitiu, pero s' obliga a reserves als fills d' aquell matrimoni de que provenen n' obstant pacte dels capitols; los que solzament prevaleixen en cas de no existir fills en temps de la mort del dit que passa a segonas (supleo) nupcias.»

(2) Ley 45. Dig. de div. reg. jur. *pricatorum conventio juri publico non denegat.*

(3) Traduhit el nostre idioma: «El fundo dotal pot enagenarse mientras ho sapia la muller, porque está obligada a guardar lo jurament.»

(4) Art. 1404. «Lo dot pot vendres ó hipotecarse si en el contracte de matrimoni s' ha permés la enagenació ó hipoteca.»

(5) El párroco ó altre capellá que reb el testament ó codicil que se fa per voluntat del testador, los marmessors y los legats al morir, ab tot baix el nom de benefici ó iglesia y no seu, sino per establiment del mateix; e. g.: *faig marmessors al rector ó sacristá qualsevol que sigui; llego al sacristá rector ó clerguó ó altre de esta classe, etzete.* etc. Y per aixó no es castigat l' otorgant.

(6) Traduhida al catalá, diu: Rúb. 26. Del testament sacramental. «Si algú declarés sa última voluntat devant de testimonis, testimonians aquells, cridats aquells ó quins interessi per el Jutge; y reb el jurament en alguna iglesia sobre un altar consagrat, reduhintse a pública forma. Y als mateixos per decret del Jutge s' hi atribueix el anomenat testament sacramental.»

gítims expuris, es ben notable y se deduheix del Cap. IV de la Rúb. 30 y es tant exténs y d' un esperit tant expansiu, que, acceptantse l' apleció d' expuri en sentit específich pot assegurar-se que a tant no han arribat las legislacions modernas. Es veritat que l' Códich italiá, qu' es el qu' hem pres per modelo per ser molt més adelantat que l' francés, dona capacitat sucesoria en son art. 123 a tota persona humana, però exceptúa algun cas en son art. 732 no concehint personalitat als que com los expuris no s' poden regoneixer legalment. Ara, si s' accepta aquella terminologia com a sinónim de naturals, ja es altre cosa, porque aquets per virtut del 747 tenen plena capacitat pera la testamentificació passiva. De tots modos, y sia com sia, es ben bé de notar lo precepte del dret geroní per l' alcans que significa y per la tendencia, revelada en plena Edat-Mitja, que representa.

Respecte als drets reals tenen valor positiu los principis ab relació a la enfiteusis en especial el contingut en la Rúb. 11, Cap. únich, de notable aplicació práctica, perquè l' exhibició del instrument es la manifestació més ostensib'e y gráfica de l' existencia del dret. «Emptor rei emphyteoticæ tenetur mihi ostendere instrumentum emptionis. ubi continetur quod ipsa res tenetur pro me, quantum ad dominium directum» (1). En las legislacions modernas, si bé ab altre esperit, s' hi han introduhit las *actas de regoneixement* que venen a esser una semblansa d' aquet principi y resultan, en definitiva, un medi de proba de las obligaciones.

Y en lo mateix dret real son de notar los principis ben científichs, de que l' pago del cens no proba domini directe (Cap. 2.º de la Rúb. 22) (2), perquè ja es sabut que hi ha censos en nuda percepció; y l' de la limitació del dret de fadiga en benefici de la pública circulació territorial (Capítol 6, Rúb. 23) (3). Y en aixó darrer també trovém nostres costums d' acort ab las legislacions modernas. Es veritat qu' en el Códich italiá se prescriu la fadiga, però en cambi per lo dret comú alemany lo Senyor directe té la fadiga anomenada allí dret de prelación, lo qual també es intransmissible y s' deu exercir quan l' enfiteute enagena, ó millor, ven lo domini útil, en qual cas percibeix lo dos per cent del producte de la enagenació. Respecte la prescripció, es de apreciar lo valor de nostres costums insertas en la Rúb. 14, conformes del tot ab la legislació comú de Catalunya, que estan en vigor escepte en la hipotecaria qu' está modificada per la ley actual, confirmant ademés la aplicació parcial del dret Romá en la materia. La legislació moderna ha consagrat los principis romans sobre lo mateix. Los legisladors del Códich Italiá sembla que talmant hagin copiat lo celebrim Usatge *Omnnes causas*, végis sinó son art. 2.135. que, traduhit al catalá diu aixís: «Totas las acciones, lo mateix reals que personals, se prescriben per el transeurs de 30 anys, sense que puga oposarse en contra el defecte del títol ó de la bona fé.»

Y en materia de servituts son d' aplaudir las doctrinas establertas en las Rúbs. 37, Cap. III (urbanas) perquè ab ellas s' evitavan molts conflictes litigiosos y s' arreglavan las qüestions ab motiu d' ellas derivadas, ab molta simplicitat, ressurtint ademés l' esperit práctic de nostres passats desitjosos d' evitar gastos gravosos é immotivats y s' hi solventan las qüestions que son ús y disfruyt hagin pogut ocasionar. Aytals principis son aixís mateix los que han prevaleseut y son admesos en las corrents de la ciencia del Dret.

Y en el terreno de las obligaciones son elogiabls baix lo punt de vista jurídic lo principi sobre la venda otorgada per corredor públich, ab lo que s' dona més garantias al contracte, Rúb. 19, Cap. II (4), y demostra que l' juris-

(1) Rúb. II, Cap. únich. De las cosas que s' compran. «Lo comprador de la cosa enfiteuticá, está obligat a exhibirme l' escritura de compra, ahont consta que lo mateixa cosa está obligada pera mi en quant al domini directe.»

(2) «La prestació de la tasca proba domini directe de la cosa per la qual se presta, mientras no s' demostrí lo contrari per document públich; empero el pago del cens no proba domini.»

(3) Rúb. 23, Cap. 6. «Si el Rústich cen alguna possessió al Senyor per el que s' posseheix, no pot retindrerla pera si, a no ser que la vulga per son propi treball ó ús.»

(4) O sia: «No pot reclamarse una cosa públicament comprada per corredor públich si no s' restitueix lo preu.»

consults geronins de l' Etat-Mitja ja compregueren los efectes de la perfecció del contracte consensual de compra-venda la Rúb. 53, Cap. únich, y per la qual un cóp firmat l' instrument ó títol contractual está perfeccionada l' obligació; quin principi es el mateix que s' vé a sentar en el article 1448 (1) del Códich italiá encare que n' ell no s' fassi constar la materialitat de l' escritura ab lo qual se dona l' importancia al consentiment que realment té.

Remarcable per son principi económic es la regla involucrada en l' especie de contracte tascal y de parceria comprés en lo Cap. I de la Rúb. 22 (2), no poguent segons éll plantar ni fer edificacions en la finca dominada, quina disposició també té parecuda semblansa ab alguna regla del mateix contracte conegut a Italia y regulat en llur Códich (arts. 1647-1664) y molt més encare en la legislació de Parma. d' ahont probablement inspirá en sa tradició y ne tragué sos precedents.

Útils, per últim, son en definitiva las reglas que així mateix han de menester nostre aplaudiment respecte els contractes d' arrendaments rústichs ó de locació-conducció (Rúb. 20) sobre la procedencia del comiat Cap. I, y l' modo de portarse a cap en la práctica en lo Cap. II. Disposicions que, si bé tenen lo caràcter més adjectiu ó de procediment que de dret substantiu, son dignes d' esmentarse per llurs congruencies ab el dret civil y per acomodarse perfectament a la vida real.

Véjis, donchs, com las principals costums geroninas qu' han alcansat la forma compilada, representan teorías jurídicas en consonancia ab la *naturalis ratio* y d' acort ab las legislacions modernas més progressivas, demostració evident d' un dret fonamentalment bó, en el que veyém a sos legisladors adelantarse a sa época, y, dintre l' qual la bondat particular d' algunas d' ellas se compagina eloqüentment ab los principis de l' escola jurídica alemanya é italiana y ab las novas teorías d' Aguanno, Buniva, Carrara, Gabba y Anibale de la moderna escola italiana, filòsofs de la ciencia del Dret é investigadors conscients del esperit intrínsecament bó de sa essencia y quins principis dintre la ciencia son ja considerats com lo *summum* del avens jurídic.

Rahó tinguerem al afirmar anteriorment (en la carta II) y are repetim ratificant la nostre preopinión. «Una vegada més la ciencia jurídica moderna d' acort ab nostres tradicions jurídicas y coincidint ab las arreladas intuicions del nostre poble! Hermós estimul y poderós alient per vostés que tenen la missió de proposar la conservació de consemblants institucions.»

Velhiaquí la opinió consensuada que tenim formada a posteriori del valor general y parcial del dret civil compilat del Bisbat geroní.

Los valors dels drets locals del mateix esvari y de diferenta apreciació. Hi han en élls disposicions notables y altres de no tant exemplars. Intrínsecament y en general son bonas sas disposicions, tant las privilegiadas com las implantadas per la costum. De las legislacions de Peralada y Ampurias ha dit son historiador Sr. Pella y Forgas que: «Pera la civilització de las comarcas catalanas del Nordest son los cossos de dret que portaren major influencia y més antiguitat (3).»

Res hem de dir del valor económic de las costums de caràcter contractual que s' practican en los mercats setmanals de nostre terra. Bastí repetir que passen de deu mil los que s' otorgan cad' any y afirmar que son uns dels veners de relativa riquesa y de benestar que gosa la provincia de Gerona.

En quant a la crítica de las costums marítimas, deixém a son expositor Sr. Eslasen parlar de sas ventalljas: «Fan constituhir mallas associacions destinadas al comerç de llarga travesia, estimuland la construcció naval y las innumerables industrias que d' aquesta depenen; han fet conixer

(1) Art. 1448. «La venda es perfecta entre las parts y s' adquiereix la propietat de dret per el comprador respecte al vendedor, desde l' moment que s' ha convingut sobre la cosa y sobre l' preu, encare que no s' hagi entregat aquella ni fet efectiu aquest.»

(2) Que traduhida diu: «L' enfiteuta no pot trencar arrires, ne fer eras en la cosa tascal ó edificar, ni plantar arrires contra la voluntat del Senyor; perquè la tasca denota que es terra llaurable ó de conreu pera blats ó altres fruyts.»

(3) Hist. Amp. pág. 366.

y acreditat en las cinch parts del mon los productos de l' agricultura é industria espanyola y especialment de la catalana » (1).

Després de tot lo exposat, bé 'ns ha de ser lícit aplicar á Gerona gran part de lo que ha dit lo Sr. Oliver sobre 'l de Tortosa. D' aquét ràpid exàmen comparatiu que de las *Consuetuds* hem presentat, resulta la demostració més evident de l' importància del nostre Còdich compilat y de la rahó que 'ns assistia quan deyam al comensar qu' aquesta obra consuetudinaria mereixia cridar l' atenció de tots los ver-daders ayments de la ciencia del Dret, y de nostra oblida-da pero sempre gloriosa historia jurídica ».

Persuadits estém, que V. V. y ab V. V. los demás mem-bres de la Comissió, tenen format un igual criteri sobre 'l valor intrínsech del dret geroni, y los mereix aquell judici franch y favorable com l' ha meregut de l' Academia de Llegislació y Jurisprudencia de Barcelona en son últim Dic-tàmen aprobat en sessió del 28 del passat á favor de la con-servació de las principals institucions del dret geroni, acudint á l' informació oberta per la Codificadora catalana.

Per aixó una vegada més nos ratifiquém en la ferma creencia de que lo lloch que se l' hi destinarà en el futur Apèndix del Dret de Catalunya, serà el que per son justi-preu se té ben guanyat y sempre meregut.

Ab la mateixa consideració de sempre, se repeteix de vostés sens reserva, afcm. s. s. q. l. b. s. m.

JOAN BTA. TORROELLA.

L' ÚLTIMA EXPERIENCIA

El ministeri Silvela-Polavieja, no 's pot negar que ha reportat un benefici notable al Catalanisme; el de demos-trar d' una manera clara y pràctica, ab la irrefutabilitat dels fets, lo que podém esperar de la manera d' esser, po-lítica, de l' Espanya actual y del prohoms que la governan.

Pels que, sense un cambi radicalíssim en la política es-panyola, creyan realizable en més ó menos temps el plante-jament de les bases de Manresa, las circumstancias se pre-sentavan que ni pintades, á la pujada dels conservadors al poder. En Silvela, allunyat durant llarch temps de la pol-trona ministerial, haiva manifestat repetidas vegadas du-rant el seu desterro á la oposició las simpatias que li inspi-ravan las ideas regionalistes y una *prudente descentrali-zación administrativa*: d' en Polavieja no 'n parlém; per al-guns catalanistas era un neófit plé d' entusiasme que ana-va á jurar d' un dia al altre el nostre programa; pels de la *bien entendida*, era l' home ideal, y pels centralistes *enragés*, era una mampara de la *hidra separatista*. Finalment, pera acabar d' engrescar als propensos al aplauso, era cridat al ministeri un català, y no un català qualsevol, no, un ver-dader català de Barcelona, en Durán y Bas, conceptuat per molts com un catalanista vergonyant á qui 'ls anys y la respectabilitat no permetían certs cambis bruscos de polí-tica.

Ara be ¿com ha respost aquest ministeri á la signifi-cació regionalista que volia atribuirse? No 'ns hem d' entre-tenir en explicarho, perquè fins els més optimistas d' un any enrera, confessaràn, si procedeixen de bona fé, que treta la codificació del dret català (cosa de oportunitat y beneficis molt discutits, suposant que arribi á terme) y la concessió de permis per telegrafiar en català (permis que en la pràctica pot utilisarse únicament segons per qui, com y de quina manera) no s' ha fet més que batejar ab el nom de regionalistes á n' alguns encasillats, que han demostrat en el Congrés una modestia excesiva, *envolviéndose en su propia insignificancia*, com diu un personatge de sarsuela. Total, res.

Y vistos donchs els migrats resultats que ha donat la gestió d' uns homes en qui tantas esperansas havian fundat alguns, preguntém: quina, es la causa de que ab tan bons amichs al poder, continuhi 'l catalanisme fent l' olla tan magre com avans?

No volém pas suposar que sigui la mala fé en els que varen prometre, y no ho volém suposar, no per falta de fonaments, sinó perquè ab una altra rahó en tenim prou y descartém fins l' hipòtesis de que 's presentessen homes d' iguals idees polítiques, pero més bona fé que en Silvela y en Polavieja. El ministeri actual no ha fet res en sentit tan solament descentralisador, perquè en la atmòsfera ahont viu es materialment impossible ferho; perquè, com tot Go-vern en l' Estat espanyol tal com se troba avuy necessita per subsistir la benevolencia dels demás partits polítichs, y aquets, compostos en la gran majoria de la seva plana ma-jor per elements genuinament *castilas*, no la concediran may á qui porti 'l més lleuger color regionalista. Ben clar ho hem pogut veure en les últimes Cortis: en més ó menos es-cala, la disciplina del partits mantenia las fraccions parla-mentarias separadas unas d' altres y ordenadas á las veus dels rabadans, però arribant que 's parlés de regionalisme, llansavan tot plens d' indignació l' *anathema sit*, formant

en columna compacta els *cuneros* y els ilustres de tots co-lors.

Y es inútil buscar bretxa per ahont obrirse pas: tots els órguens y ressorts de govern actuals, se troban en mans de gent enemiga jurada del catalanisme; enemiga per instint y per egoisme, *suprema lex* dels polítichs d' ofici, ah la parti-cularitat de que separar á n' aquesta gent del govern equi-valdria á matar el sistema parlamentari que tant sols en aquesta corrupció pot viure.

De l' any passat ó n' aquet poden haverse acabat de convencer els que de bona fé volían empeltar en el actual regímen la sava catalanista, de que han suferit una equivo-cació llastimosa.

J. V. C.

Noticies

Oficials

AJUNTAMENT.—Sessió del dia 20 de Septiembre.—(2.ª convo-catoria).—Presidits per l' Alcalde Sr. Catalá se reuniren 12 concejats, prenguentse los següents acorts:

Aprobar la acta de la sessió anterior.
Id. comptes per 1930'32 pessetas.
Id. un dictàmen de la Comissió Central proposant se rebaxi un día d' haber als empleats que no concorrin puntualment á las oficinas municipals.

Deixar vuyt dias sobre la taula lo dictàmen proposant l' arrendament del servey de llimpia y cotxes funebres.
Concedir permis d' obras á D. Joseph Estiu, y á D. Vicens Carreras.

Encarregar á la Comissió Central que 'n la próxima sessió presenti nota de preus y mostrars per la confecció de uniformes als individus de la guardia municipal.

Sembla que á Targa hi há un senyor anomenat Car-cer, acostumat á caciquejar y al qui se li va sentar mala-ment l' aplech catalanista celebrat an aquella població. A las sevas manyas s' atribueixen los telegramas alarmistas que ab motiu de dit aplech publicaren alguns periódichs de Madrid y Barcelona, fent corre la brama de que s' anava á procedir contra companys vostres que parlaren en lo mee-ting de la tarde y contra Mossen Joseph Cardona que feu lo sermó en la funció relligiosa del dematí. Malgrat los es-forsos d' aquell Senyor, la sanch no arribará al riu y per ara no sabém hagi conseguit res més que posarse en ridícol y d' evidencia y despertar contra 'ls catalanistas les pre-vencions del Governador de Lleyda, que s' entreté posant dificultats á la constitució de la Agrupació Catalanista «L' Avenç», formada per entusiastes joves d' aquella capital, y quina inauguració, que devia celebrarse diumenge, divuyt d' aquest mes, ha tingut per dit motiu d' aplassar-se.

— Traduhim del darrer número del *Praeco Latinus*, de Filadelfia:

«Tant de hó que 'ls llatins d' Europa, prenent exemple dels nord-americans, acabessen amistosament llurs dissensions, barrallas é inútils disputas! No fa molt que llegíam per espay de molts dias los esvalots y hurgits de Barcelona, en lo cor de Ca-talunya. A poch d' aqó, se feu entendre als catalans que se 'ls hi volia otorgar la autonomia; y d' allavors regna allí pau y quietut. Comprehém perfectament la autonomia á Polonia, Fil-landia é Irlanda, més no la sabém concebir entre pobles d' una mateixa rassa. Aquells que poden esser part pera establir un pacte, com per exemple la federació, han d' esser iguals. Per-gó es tan impossible que 'ls castellans concedescan als catalans la autonomia, com que 'ls catalans la dongan als de Castilla. Com ja ho hem indicat en otras ocasions, no pot mediar á dre-ita lley entre 'ls pobles de rassa llatina altra cosa que la federa-ció. Y com sia que en la confederació dels tres pobles Catalá-Castellá-Cantábrich, los catalans portan la avensada en materia d' arts, lletas, industria y comerç, la justicia exigeix que, si no se 'ls hi dona la preferencia en lo dret, se 'ls hi donga al menys en dignitat. D' aquest modo Espanya, mantenint l' equi-libri entre 'ls drets dels llurs pobles, podria conseguir la resta-uració de sas forças y malmenat poder.»

— Per R. D. del Ministeri de la Guerra, s' ha prorrogat per dos mesos lo benefici del indult als prófugos y desertors residents á Espanya y Nort d' Africa y per quatre mesos als residents al extranger.

— Per falta d' espay, dexém pel número vinent la publi-cació del brindis que feu á Sabadell lo fabricant D. Enrich Durán, en lo lunch que 's doná á n' aquella població als se-nyors Paraiso, y á Alba a son retorn del meeting celebrat á Tarrassa per las Cambras de Comers.

— Lo vinent diumenge, primer d' Octubre, se verificará á Montserrat la consagració del Bisbe de Vich Rt. Torres y Bages, essent consagrant lo bisbe Morgadés, assistents los bisbes de Solsona y Lleyda, y apadrinant al Dr. Trras l' Abat de Montserrat. Li anticipém la nostra coral felicitació.

— Per la Sala de Govern de l' Audiencia territorial ha sigut nòbrat heblitat del escribà d' aquest Jutgat D. Car-les Crehuet, nostre estimat amich y consoci lo jove advocat don Fre. erich Gircós y Gaspar, á qui felicitém.

— S' ha fet càrrech del govern militar d' aquesta plassa lo general de divisió D. Pere Cornel y Cornel, cessant en sa consecuencia en igual càrrech lo general de brigada don Francisco Perez Clemente.

— Hem rebut lo número corresponent al mes d' Agost de la notable revista «Praeco Latinus» que 's publica á Fi-ladelfia.

— Lo Sr. Alcalde ha amonestat als amos de alguns es-tabliments que defraudavan ab lo pes, manifestantlosi que 'n cas de reincidencia los portaria als tribunals. Es d' aplau-dir la conducta del Sr. Catalá.

— Al govern se l' hi ha ocorregut un medi de fer econo-mias suprimint estacions telegráficas y limitant lo servey de molts altres. Es lo que succeheix quan d' economies se tracta, se proposa suprimir empleats y deixa cessants á un parell de porters.

— Hem sentit á molts personas queixarse del estat d'

abandono en que 's troba l' antich monastir de St. Pere de Roda, propietat avuy de la senyora Duquesa de Medinaceli, fins al extrem de que 'ls sens fi de personas. bona part ex-trangeras, que visitan aquellas venerables ruinas se veuben privats d' entrarhi sino volen posar en perill sa vida.

— Seria hora que la senyora Duquesa que quant l' any de la Exposició visitá Barcelona, oferi sense que ningú li de-manés, reslaurar dit monastir, oferiment que feu devant del difunt senyor Riús y Tautet y del Ajuntament d' aquella ciutat, pensés en cumplir la paraula donada.

— Si la restauració ó quant menos las obras més indispen-sables no 's fan prompte, y continúa la actual deixadesa, irán desplomantse, com avuy succeheix, los sostres y pa-rets, fins á quedar ben aviat en un munt de ruinas, donant ab aixó una prova més als extrangers de que Espanya es en-cara un pays per civilisar, quant no 's fá ni el més petit sac-rifici pera conservar una joia arquitectónica de tanta valúa.

— La Junta provisional de la Agrupació Democrática Catalanista «La Fals» ha quedat constituída en la següent forma: President, D. Joseph Martí; Vis-president, D. Lluís Almerich; Tesorerer, D. Juli Passolas; Secretari, D. Joseph Vidal; y Vis secretari, D. Antoni Navarro.

— Fem nostres las següents ratlles de *La Veu de Cata-lunya*:

«Llegim en *La Voz de Vizcaya*, de Bilbao, qn' ha sigut sos-pès el setmanari nacionalista *Euskalduna*. A n' ell y á n' el *Correo Vasco* que tant sense fonament han sigut perseguits, en-viém un carinyós saludo de condol, esperant que aviat serà re-voçada una mida qu' atenta contra tota justicia.»

— Ha sigut regalat al bisbe elet de Vich, Dr. D. Joseph Torras y Bages, un magnífich pectoral d' or, topacis y bri-llants, sostingut per una macissa cadena d' or pera penjar-lo, obra dels germans Masriera: en ell campejan ríchs es-malts representant l' escut de Catalunya, lo Beato Joseph Oriol, la Mare de Deu de Montserrat y St. Jordi, patró de la nostre terra.

— Ahir, diumenge, tingueren lloch tres festes catalanis-tas: Un aplech de propaganda, organísat per la Agrupació de Tarrasa; l' inaugural á Roda, Plana de Vich, de la Agru-pació «Bach de Roda» darrerament constituída; y l' inau-gural á Sans de la Agrupació «Los Segadors» á la quina hem sigut convidats.

— També ho hem sigut á la que prepara per diumenge vi-vent la Agrupació catalanista de Bordils.

— Está á punt de sortir *Lo Jardí Abandonat*, obra dra-mática joanana d' En Santiago Russinyol, ab melopeas del mestre Joan Gay.

— Llegim:

«En la Junta general extraordinaria que tingué lloch l' úl-tim dissapte en lo «Centre republicà democràtic federalista» d' aquesta ciutat (Barcelona) se va aprobar la següent proposició:

Primer. Felicitar al «Club autonomista català» per las de-claracions autonomistas, democráticas y federals de son mani-fest d' aquest mes, alentantlo peru que perseveri en sos salva-dors propòsits; y

Segon. Excitar lo zel y entusiasme del «Club» pera que cooperi al establiment d' una gran Lliga autonomista catalana, que, apart de las especials tendencias y aspiracions dels dife-rents elements que la integrin treballi en tots los terrenos pera conseguir lo més aviat possible la total autonomia de la Regió catalana.»

Comité Republicà Federalista de Barcelona. — En la sessió que aquest Comité celebrá l' dia 18 del corrent, lo senyor Vallés y Ribot manifestá la necessitat que en son concepte existia de fixar la significació y alcans de la proposició aprobada per dit Comité en 10 del últim Agost, en rahó á que al donárseli publi-citat havia sigut interpretat de diferents y oposats modos per correlliguaris de dintre y fora del Comité. Solmés á discussió aquest punt, lo senyor Lluhi y Rissech presentá la següent proposició:

«Proposo al Comité que declari que la Lliga Autonomista Ca-talana degui constituirse per individualitats, y que, per con-següent, los republicans federals que vulguin adherirshi, ho fassin sense carácter corporatiu de cap mena, ó sia com indi-viduus del partit: tot aixó per lo menos respecte al partit fede-ralista.»

Inmediatament se doná lectura á la proposició que segueix, formulada per lo senyor Vallés y Ribot.

«Aquest Comité al acordar dirigirse á la *Unió Catalanista* pera que accepti y aculli la idea de formar una Lliga dels ele-ments y foras de Catalunya que, apart de sas especials aspi-racions y creencias vulguin y proclamín la completa autono-mia de nostra terra; entengué que 'l partit federal sense en-trar á formar part integrant de la Lliga, hauria de mantereir ab ella bonas relacions, posantse d' acort ab la mateixa cada vegada que las circumstancias demanessin ó aconsellessin la realisació d' actes encaminats á algún fi concret é immediat referent á la autonomia de Catalunya, no entrant, per conse-güent á formar part de cap corporació de carácter permanent, ni admetent en cap cas condició oposada á nostre doctrina re-publicana democrática federal, ni limitativa de la personalitat del partit, ni de sa lliure propaganda.»

Mentres se discutia la proposició del senyor Lluhi, aquest, á instancia del senyor Roig Armengol, la retirá, discutintse actú seguit la presentada per lo senyor Vallés la qual votada, obti-gué en pró 'ls vots dels senyors Roure, Viñas Pagés, Laban, Ma-só y Vallés, y en contra 'ls dels senyors Martí, Laporta y Fa-bregat, haventse abstingut los senyors Lluhi y Roig Armengol.

En vista d' aquest resultat, lo comité acordá per majoria de vots que quedés sobre la taula la proposició del senyor Vallés pera discutir-la y votarla novament en sessió extraordinaria que al efecte 's celebrés lo dimecres dia 20.

Reunit lo comité en aquest día 's va sometre novament á de-bat la proposició del senyor Vallés, essent definitivament apro-bada pels vots en pró dels senyors Vilaplana, Masó, Roure, Vi-nas Pagés, Laban y Vallés, havent votat en contra 'l senyor La-porta.

Tot lo qual se publica per exprés y unánim acort del Comi-té. — Lo President accidental, *Gagelá Vilaplana*. — Lo Secre-tari accidental, *Lluís Masó*.

SECCIÓ LITERARIA

LAS FLORETAS GROGAS

Ab un pes al cor, ab una angunia de mort, ofegantme de gelosia vaig deixá 'l sarau mirant per última vegada son cos gentil rodejat pel bras de un altre home, y ab ulls inflats de llàgrimas sens brotarne ni una, vaig emprendre lo camí de casa meua qu'era lluny, forsa lluny, allá al capdevall d'una carretera reyal polsosa, trista, sense arbres, que onejant pujava per turons pelats plens d'herba seca. Volia caminar sol ab mos gelos, gelos negres que no diria a ningú, que ningú podria consolar, y qu'ella may sabria, com no sabria tampoch mon amor, amor vingut a fora temps, del tot impossible, una mala etsegallada del cor, una bojeria de l'ánima, un moment d'abandono de la inteligencia sobre la bestia plena de desitjos que al naixer nos doná Deu com pobre herencia.

Caminava somniant a pas de sonámbul sens tenir noció del temps ni de la distancia, sol ab l'idea cruel, veient sempre son cos gentil rodejat pel bras d'un altre home. Deixant lluny el poble, fresch y plé de sombras, y sense saber com, vaig trobarne 'n plena carretera que anava mont enllá, enllá, recte fins adalt, y al final, com si rodés per ella, lo sol sortia inflat, gros y terrible.

Los meus ulls clavats devant mos peus en la cuneta ho veyan passar agrandat, no perdianres ab las facultats analisadoras que 'ls dona la tristesa; las formigas, los petits grans de sorra, los trossets de grava, los branquillons d'herba seca, la cuca de cent camas que fá aquella reguera en la pols y las mil petites cosas que forman aquesta altre llarga tan monótona y que cansa tant al pobre que camina.

Com més voltas dava a mos pensaments, més s'enlayrava ma pena com lo sol que ja cremava aixecant vapors roents que ho convertirian tot en un mon de vidre.

Las penas passejadas aixís al dematí després d'una nit d'insomni, tenen un fons d'amargura inesplicable, se recordan sempre, quedan grabadas en el llastimós llibre de fel que cadascú porta dintre com fixadas per el suor anguniós y humit de la matinada que sol brotar antes que las llàgrimas. perque jo no sé que es que 'ls tristos, els que han passat una nit aguantantse aquesta rosada del sopiment, al se' al sol lo solen plorar.

Jo aixís vaig ferho, vaig perdre de vista las formigas, els grans de sorra, los branquillons d'herba.... y poch a poch marcant cada pas ab una llàgrima, vaig arribar al turó desd' hont se veyá 'l poble blanch, al mitj d'una verdor d'esmeralda; allá estaria ella dormint potser, descansant de las fatigas y commocions passadas y.... ja no tindria aquell bras d'home que rodejaria sa cintura.

Vaig sentarme mirant sempre al mateix punt, perque després seria en va que 'm girés endarrera, ja no veuria més aquell trosset de mon, aquella capsula tant gran que guardava la petita joya de ma eterna gelosia.

Un desitj tonto s'apoderá de mi, tenia fam d'esser compadescut, y s'haguera dat alguna cosa per trobar un cor desgraciat, algú prou trist qu'hagués comprés aquellas llàgrimas que ja se secavan en mas pestanyas.

Mas miradas buscaren al voltant meu; la carretera baixava a cada costat com torrent de pols desbordat; tanta era la gruxa que n'hi havia, tantas las onadas que formava, que fins se vessava per dindre la cuneta y la que escampava 'l vent, ho convertia tot en un paisatge de color de cendre.

La nota blanca crua, cruel com la vritat de ma desgracia, ho dominava tot, y sobre d'ella sense transició, ab una brusquetat que dava pena, lo cel d'un blau morat de tó fortíssim, sense transparencia y ennegrit per lo contrast, semblava una cortina funerària.

A vora meu, allí a pochos passos, en un petit desmont hi havia un manyoch de floretas grogas, una especie de sempre-vivas, únichs sers vivents que 's veían en aquell desert de llum y de silenci; sortían d'una terra rogenca y escardada, rodejadas de listó sech y de pedras calzinadas y roentas. N'hi havia las justas per ferne una corona petiteta per posarla damunt mon cor, hont tenia de ofegar aquell amor que totjust naxia. Y arrencantlas y conentrant ma vista al lluny, envers lo poble blanch de las sombras frescas, vaig girarme en rodó y emprenguí altre cop ma anguniosa retirada portant las pobres floretas apretadas dins la mà mullant sas fullas ab la suor que de mon cós rajava.

Jo l'anava baixant aquella pendent suau ab l'

ensopiment que deixan las llàgrimas, y baixava sens donarmen compte com havia baixat l'altre, aquella que m'havia portat tot aquell deliri, pendent de dolsa amisiat que acabava ab l'amargor d'uns gelos que haurian comensat avuy, pero que Deu sabia quan acabarian....; y entretant por la carretera anavan pujant llarga filera de mulas cobertas d'espuma, aixecant nuvols de pols que apagava son trapeix monótono, respirant ab xiulets, fent esses, per guanyar la pendent, tirant un d'aquets carros grossos que 's gronxan com las barcas, carriquejant al esclafar la grava y fent de tant en tant al enfonsarse en un clot un crach sech que esgarriava. Lo carreté anava al costat marxant ab lo cap jup, agobiat de suor, seguint el pas de las bestias, pas de mandra, pas de resignació del ofici, pas de tristesa que porta 'l que sab que al capdevall sols trobará lo just per no morir y tornar a caminar altre volta.

Quan lo carro hagué passat lo turó y emprengué la baixada vaig sentir encara grinyolar la golga d'un modo estrident, com un adeu de despido de dos sers que 's troban pel camí del infortuni.

Més tart vaig trovar també la diligencia que anava cap al poble; los cavalls portavan un trot curt, sacsejant los guarniments sense caminar gran cosa, els esquellinchs no sonavan embossats per la pols, lo cotxero portava lo cap jup, deixava penjar la tralla y seguía ab lo cos los mohiments del cotxe; adins los viatjers emblanquinats com si acabessin de pesar farina portavan lo mateix compás, com cossos morts que 'ls fessin estar sentats per art de bruxeria; los homes ab los cabells enganxats al front, los ulls closos, la boca oberta, apoyats en lo respaldo, dormitavan ab posturas llastimosas; ellas treyan lo cap per la finestra, pàlidas escupint las saliveras del mareix buscant ab dalé una mica d'ayre fresch que al lloch trobavan.

Al passar al meu costat embolcallats per lo nuvol de pols que sempre anavan, foren pochos los que 'm vegeren; en cambi ja seguint ma bojeria vaig contar ben be los joves que hi havia, amagant al mateix temps lo manyoch de floretas grogas.

Despres vaig trobar gent que com jo caminava, cercant lo que potser may trobarian, arrossegant los peus, sospirant fort, portant a fora tanta miseria com jo duya a dintre; sentia passar al costat meu, de tant en tant, ronqueras de afogament, respiracions cansadas de pobres pagesos carregats de cosas que valian ben poch, pesavan forsa y portavan lluny; passavan també donas ab fardos a l'espatlla, de color indefinible, vessant retalls de roba bruta, y entremix devogades hi anava una criatura ensopida, congestionada per aquell sol sens mida.

La vritat qu'era un mon ben llastimós el que passava per aquella trista carretera; no se sentia ni un cant, ni una rialla, tothom portava lo cap baix; ningú 's mirava, com si tothom s'averonyís del seu destí. Aquella peregrinació marxava sempre ab pas calmós y tossut, ningu s'aturava ni per bleixar tant sols obstinats en ferne avia.

Perque tots ells anavan moguts per una idea; tots ells tenian dintre seu una esperansa y marxavan a buscarla y per petita que fos, per insignificant, al mitj de la miseria, alló 'ls dava forsa pera soportar aquell sol y aquella carretera sense entranyas. Victimas de la vida caminavam junts, encare que 'n sentit contrari, perque jo no cercava res, jo sols fugia.

Els sabian que, quan no altra cosa, allá ahont anavan, trobarian una vall que tot es sombra, reuor d'aygua, piulejar de pardals, brunzir de cigalas, prats y marges plens d'herba y floretas satinadas y un poble bonich y hospitalari.

Allí sota 'ls arbres alts y grossos que ombrejan la carretera, el pesat carro s'aturaria en un hostal guarnit d'enredadera y sota un toldo hont l'ayre corre portant la fresca de las fonts de la montanya; el carreter s'aturaria a garrar un rato y apagar la set, mentres las mulas reposarian, y ab calma, l'una darrera l'altre enfonsarian el morro en una samal plena d'aygua cristallina, nadant ab delicia.

Allí 'l cotxe correria ab més garbo; los cavalls, animats per la proximitat del descans, trovarian més, los escallings ressonarian fort, lo cotxero faria petar la tralla entonant al mateix lemps cants de la terra; los viatjers se despertarian reanimats per l'hermós paisatge, ellas recobrarian sos colors, ab la frescor de la sombra, y tots pensarian en las horas de benestar que 'ls esperan; las alegres passejadas a las fonts, las sardanas de tarde, los deliciosos balls de nit, las miradas d'amor seguras dels uns, probables dels altres.

Los pobres caminants reposarian al fi, fumarían recoletsats al touch d'algún arbre, y anirian més tart sota 'l toldo de la taberna; ahont ressonarian las riallas dels pagesos que alleugerats de la càrrega y au-

mentat son pobre capitalet, tindrian una part de l'alegría que corre escampada pel mon com per almoyna; las donas se pentinarían vora la reguera y rentarian las criaturas que frescas somrosadas anirian de quatre grapas a fer ramet de flors silvestres, esperant que aviat passarian alegres collas de noyas vestidas de blanch que 'ls donarian algun cuartet per poguer passar la vida.

Sols jo caminaria sempre ab pas de fástich, fugint sempre, no esperant res, y amagant mon desitj com hauria amagat antes las pobres flors, y ni la sombra de las albaredas, ni l'ayre de las montanyas, ni l'aigua de las fonts, mitigarian lo foch, la desolació y la set d'aquella jornada; y com a recort del primer día que 'ls gelos descubriren aquell amor vingut a fora temps, del tot impossible, conservaria mullantlas ab altres suors y altres llàgrimas, el pobre monyoch de floretas grogas.

P. B. COMPTE.

EL MAR

Els lleus colós de la mar blanca
pausadament se balanceja;
sota 'ls rocams dels penyalars
s'arremolina y bot ab fressa.
Rebot y torna,
torna y retorna
desesperada en lluyta fera.

Volant, volant, d'una embranzinada,
un vol d'onades, que 's redressan
cap a la platja va fressós,
escumejant ab rabia encesa;
y se redressa
y ajup depressa,
avansa y fuig, pantejant sempre.

Dantse les mans y remoroses
tornan les ones y embesteixen,
s'alsan y cauhen, botent, cantant,
fugen y tornan y rondinejan,
y així udolant
y pantejant
elernament dansan y bregan.

Desde 'l cimall d'un vert turó,
deixam mirar ta plana inmensa...
Te vull mirá al cayent del sol
tota esblaymada ¡oh mar foresta!
Demunt de l'ona
com papellona,
deixa que 'l cor se 'n vole y bregue.

Ixen les naus a voliors
de la badia, ab blanca vela,
y 's va aixecant, mandrosament,
una boirinafentre mitj d'elles.
¡Que es dols estarhi
y somiarhi
vora la mar, a la hora bella
en que rojench s'aluca 'l sol,
y mar y cel al lluny se besan!

ANTONINO VIVER.

SECCIÓ RELIGIOSA

Santoral

Dimars 26. — St. Cebriá y Sta Justina.
Dimecres 27. — St. Cosme y St. Damiá.
Dijous 28. — St. Wenceslau y 'l Beato Simon de Rojas.
Divendres 29. — La dedicació de St. Miguel Arcángel.
Dissapte 30. — St. Geroni y Sta. Sofia.
Diumenge 1. — La Mare de Deu del Roser; Lo St. Angel Custodi, y St. Remigi.
Dilluns 2. — Los Sts. Angels de la Guarda: St. Leodogari.
Dimars 3. — St. Candi, y St. Grau.
Dimecres 4. — St. Francesch d'Assis.
Dijous 5. — St. Froilá y St. Plácit.

Quaranta Hores.

Del día 26 al 30, en la capella de la Passió y Mòrt; del 1 al 5 en la iglesia de St. Pere.

SECCIÓ COMERCIAL

Mercat de Gerona del die 23 de Setembre

Especies	Mesures	Pesseles
Blat	QUARTERA DE 80 LITRES	15'00
Mestall	"	12'50
Ordi	"	7'50
Ségol.	"	00'00
Civada	"	7'00
Besses	"	12'00
Mill	"	12'00
Panis	"	16'00
Blat de moro	"	11'50
Llobins	"	8'00
Fabes	"	13'00
Fabó	"	14'50
Fassols	"	22'00
Monjetes	"	21'00
Ous	Dotzena	01'50

Gerona. — Establiment tipogràfic de Pacia Torres.
Plaza de la Constitució, 3.

Guía del viatger en la Comarca

Amer. — Estació fèrrea. Ferrocarril de Gerona a Olot y carretera de Sta. Coloma a Olot y de Gerona a Anglés a 18 k^m. de Gerona.

Anglés. — 14 k^m. de Gerona. (Vegis lo dit referent a Amer).

Arbucias. — 36 k^m. de Gerona. Carretera de Hostalrich a Sant Hilari Sacalm.

Armentera. — 27 k^m. de Gerona. Prop la carretera de La Bisbal a Figueras.

Bagur. — 44 k^m. de Gerona. Carretera de Gerona a Palamós per La Bisbal y Tramvia de Flassá a Palamós. Camí vehinal desde Palafrugell. Població marítima.

Banyolas. — 14 k^m. de Gerona. Carretera de Gerona a Olot. Aiguas sulfurosas.

La Catalana. — Ferreteria, quincallería y mercería. — Mercadal 7 y Plassa de la Constitució 1.

Besalú. — 41 k^m. Carreteras de Gerona a Olot y de Figueras a l'última població.

Bianes. — 32 k^m. Estació en lo ferrocarril de T. B. y F. Banys de mar.

Cadaquers. — A 54 k^m. Camí vehinal desde Rosas. Banys de mar.

Caldas de alavella. — 16 k^m. Estació en lo ferrocarril de T. a B. y F. Carretera desde Llagostera. Aiguas termals. Establiment del Srs. Prats y fill. — Cotxes de abdos establiments a tots los trens.

Calonge. — 27 k^m. Carretera de Sant Feliu de Guixols a Palamós.

Camprodón. — 59 k^m. Per Vich y per Olot passant per Sant Joan de las Abadessas.

Cassá de la Selva. — 12 k^m. Estació en lo ferrocarril de Gerona a Sant Feliu de Guixols y carretera de idem.

Castell d'Aro. — 25 k^m. (Id. anterior).

Castelló d'Ampurias. — 41 k^m. Carretera de Figueras a Rosas.

Figueras. — 32 k^m. Estació ferrocarril de T. a B. y F. Carretera de Barcelona a la Frontera y limit de la carretera de Olot, La Bisbal y Rosas.

Gerona. — Capital de Provincia.—Audiencia.—Juljat de 1.ª instancia.—Sucursal del Banch d'España.—Institut de 2.ª ensenyansa.—Museo provincial. Estacions dels ferrocarrils de T. B. y F., de Amer y de Sant Feliu de Guixols.

Fonda Peninsular (Antiga de St. Antoni).—Carrer Nou.

Café Norat.—Rambla de la Llibertad.

Encesa y C.^a, en comandita.—Farinera.—Carretera de Barcelona.

E. Barangé y fills.—Fábrica de sabó a Gerona, Grallers y Barcelona.

Pérez, Sauri y Noguer.—Fabrica de ciments y cals hidráulica.—Industria 2.

Fills de Esteve Garriga.—Magatzems de vins y arros.—Carretera de Sta. Eugenia y Plassa del Marqués de Camps.

P. Lliurella y C.^a—Mechero GOLDEN.—Industria nacional.—Fabricació de manguitos pera incandescencia per gas.—Plassa del Oli, 6.

J. O. Carbó.—Camisería y confecció de roba blanca per senyora.—Plateria 30.—(Quatre cantons).

Saliet y C.^a—«La Gerundense». — Fábrica de paper continuu.

Sucesors de Pau Cassá.—Gran magatzem de paper pintat pel decor t de habitacions. Gran varietat de motlluras. — Constitució 11.

Academia de Bellas Arts pera senyoretas. Directora D.ª Carme Riera, Plassa del Correu, 9, botiga. Casa del capellá de las Germanetas dels pobres.

Camilo Fontbernat y Roure.—Cirugiá. — Especialista en malalties dels peus. — Progrés, 23, perruquería.

Hostalrich. — 30 k^m. Estació ferrocarril de T. a B. y F. y carretera fins a Sant Hilari.

La Bisbal. — 27 k^m. Estació Tramvia Flassá a Palamós. Carreteras de Gerona, Figueras y Palamós.

La Escala. — 32 k^m. Carretera de La Bisbal a Gerona y de la estació de Sant Jordi per Verges. Banys de mar. Ruhinas de Ampurias.

La Junquera. — 47 k^m. Limit en la carretera de Barcelona a Fransa. Banys de la Mercé. (Aiguas sulfurosas).

La Sellera. — 16 k^m. Estació ferrocarril de Gerona a Olot, carreteras de Sta. Coloma y de Gerona a Olot.

Llagostera. — 24 k^m. Estació ferrocarril Sant Feliu de Guixols. Carreteras a id. y a Caldas de Malavella.

Llansá. — 41 k^m. Estació ferrocarril de T. a B. y F. Banys de mar.

Lloret de Mar. — 32 k^m. Carretera a la estació de Blanes, y carretera fins a Tossa.

Massanet de Cabrenys. — 54 k^m. Carretera desde Figueras.

Olot. — 48 k^m. Carreteras a Gerona, Figueras, Sant Joan las Abadessas y Sta. Coloma de Farnés.

Palafrugell. — 41 k^m. Estació Tramvia Flassá a Palamós y carretera de Gerona a Palamós.

Palamós. — 44 k^m. Estació del Tramvia de Flassá, limit de las carreteras de Sant Feliu y de Gerona.

Rosas. — 44 k^m. Carretera de Figueras. Banys de mar.

Sant Feliu de Guixols. — 36 k^m. Ferrocarril fins a Gerona: carreteras a Gerona y a Palamós. Establiment de banys de pila y oleatge.

Sant Hilari Sacalm. — 38 k^m. Carretera a a estació de Hostalrich y a Vich. Aiguas acidulo carbonicas.

Sant Pere Pescador. — 27 k^m. Carretera que surt de la estació de Sant Jordi.

Sta. Coloma de Farnés. — 20 k^m. Carretera desde la estació de Sils (T. a B. y F.) y carreteras a Gerona, Olot y Barcelona. Aiguas termals.

Torroella de Montgrí. — 32 k^m. Carretera desde la estació de Verges y desde Gerona. Banys de mar al Estartit.

Tossa. — 41 k^m. Carretera desde Lloret de Mar.

Vidreres. — 34 k^m. Carretera desde la estació de Sils y carretera desde Llagostera.

Viladrau. — 50 k^m. Camí de ferradura desde Sant Hilari y carreteras desde Vich y estació de Banyá. Hotel Cambrinus. Centre de excursions al Montseny.

Banch Vitalici de Espanya

LA PREVISION

BANCH VITALICI DE CATALUNYA

Companias de segurs sobre la vida reunidas
Carrer mple 64, BARCELONA

CAPITAL SOCIAL **15.000.000** DE PESETAS.

Reservas en 31 Desembre de 1896 9.235,908'05 pts.
Capitals assegurats desde la fundació de las C.^{as} fins al 31 Dbre 1897. 203.-80,352'95 »
Pagat per sinistres, pólissas vensudas y altres comptes fins igual data. 13.382,881'61 »

Delegat general en la Proviucia

Joseph Coderech y Bacó

Agents en la Capital

Toribi Corominas.—Narcis Boadas

DENTIFRIC ROCA

AL SALOL

El més higiènic y poderós anisèptic per evitar las caries y demés enfermetats de la boca.

Vi de Non de Kola del Dr. Roca. — Tònic neurastènic, regulader del cor, excitant del sistema muscular y aliment d' ahorro.

Vi Iodo Tànic del Dr. Roca.

Vi Iodo Tànic Fosfatat del Dr. Roca. — De millors resultats que l' oli de fetje de bacallá, y de gran utilitat per combatre l' escrofulisme, afeccions del pit y reumatisme.

Tots los vins son a basse de Jerez y Malaga legitims

De venda a casa l' autor

LABORATORI Y FARMACIA DEL DR. ROCA

(antiga del Dr. Ameller)

Cort-Real, 4.—Girona

LO GERONÉS

PERIÒDIC PORTA-VEU

DEL «CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

Redacció y Administració: Rambla de la Llibertat 31

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Govorn.	1 pesseta trimestre	Estranger.	150 pesseta trimestre
For.	125 id.	Un número sol.	0'10 id.

CORREUS

Entradas

Madrid.	9'30 matí.
Barcelona.	9'30 m. y 5'45 t.
Fransa.	7'30 m. y 3'20 tarde
Puigcerdá y Ripoll.	5'30 m.
Olot y sa línea.	5'30
S. Feliu de Guixols	6'21 m. y 2'11 tarde
Amer y sa línea.	6'30 m.
S. Aniol y sa línea.	7'00 m.
Estanyol y sa línea.	7'00 m.

Sortidas

Madrid.	2'30 tarde.
Barcelona.	6'30 m. y 2'30 tarde.
Fransa.	8'30 m. y 5 tarde.
Puigcerdá y Ripoll	11'00 m.
Olot.	11'00 m.
S. Feliu de Guixols	9'06 m. y 5'35 tarde
Amer.	10'00 m.
Sant Aniol.	10'00 m.
Estanyol.	10'00 m.